

Dyrektor wydziału w ministerstwie Edgar Freund

Strategie i koncepcje komunalnej gospodarki odpadami

Agenda

- ❖ Cele komunalnej gospodarki odpadami
- ❖ Zadania i kompetencje
- ❖ Koncepcje i bilanse gospodarki odpadami
- ❖ Organizacja
- ❖ Segregacja odpadów w gospodarstwach domowych
- ❖ Koszty i opłaty
- ❖ Porównanie usług i kosztów
- ❖ Podsumowanie

Cele komunalnej gospodarki odpadami

- ❖ Zapewnienie zbiórki odpadów na całym obszarze
- ❖ Wypełnienie obowiązków ustawowych w odniesieniu do wszystkich zebranych odpadów
- ❖ Utworzenie i eksploatacja obiektów gospodarki odpadami zgodnie z aktualnym stanem techniki
- ❖ Ekonomiczne (optymalne) koszty zagospodarowania
- ❖ Opłaty za zagospodarowanie odpadów społecznie dopuszczalne
- ❖ Szeroka akceptacja społeczna

Zadania kraju związkowego

- ❖ Zaplanowanie gospodarki odpadami we współpracy z gminami odpowiedzialnymi za gospodarowanie odpadami
- ❖ Sporządzanie bilansów dla odpadów komunalnych i podsumowywanie danych na płaszczyźnie kraju związkowego
- ❖ Nadzór prawny nad gminami
- ❖ Pozwolenia i nadzór nad jednostkami zbierającymi i przetwarzającymi odpady oraz składowiskami
- ❖ Nadzór transportu odpadów
- ❖ Rozwiązywanie kwestii nielegalnej utylizacji i nielegalnych instalacji oraz nakładanie kar

Zadania gmin

- ❖ Sporządzenie koncepcji i bilansów gospodarki odpadami
- ❖ Udział w planowaniu gospodarki odpadami
- ❖ Zbiórka i zagospodarowanie odpadów komunalnych
- ❖ Zbiórka małych ilości odpadów niebezpiecznych
- ❖ Usuwanie i zagospodarowanie nielegalnych odpadów
- ❖ Konsultacje i PR w dziedzinie gospodarki odpadami
- ❖ Uregulowania statutowe dotyczące obowiązku przekazania odpadów i pobierania opłat za zagospodarowanie odpadów

Koncepcje i bilanse dotyczące gospodarki odpadami

- ❖ Dane dotyczące rodzaju, ilości oraz miejsca odpadów przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwienia
- ❖ Prezentacja podjętych i planowanych działań w ramach odzysku i unieszkodliwienia
- ❖ Uzasadnienie konieczności unieszkodliwienia odpadów
- ❖ Przedstawienie metod zagospodarowania, w tym dane dotyczące planowanych dalszych miejsc i obiektów gospodarki odpadami
- ❖ Prezentacja koniecznego przemieszczania odpadów

Bilanse sporządza się co roku, koncepcje co 6 lat.

Organizacja zagospodarowania odpadów

Zbiórka oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych są zadaniami gmin, a ich wykonanie może odbywać się na zasadzie trzech modeli organizacyjnych:

- ❖ Gmina wykonuje zadanie własnymi pracownikami (przedsiębiorstwo publiczne, zakład lub spółka gminna).
- ❖ Gmina współpracuje z gminami sąsiednimi i tworzy z nimi związek międzygminny.
- ❖ Gmina przekazuje poszczególne usługi firmom prywatnym.

Gmina decyduje na własną odpowiedzialność!

Prywatyzacja usług gospodarki odpadami

Prywatyzacja zbiórki i / lub zagospodarowania odpadów komunalnych niesie z sobą następujące szanse i ryzyka:

- ❖ brak własnego personelu do transportu odpadów i eksploatacji instalacji,
- ❖ nie ma inwestycji w kontenery, pojazdy i instalacje do segregacji oraz zagospodarowania,
- ❖ przekazywanie zleceń w ramach przetargów,
- ❖ konieczne wzmocnienie kontrolingu przez gminę.

Niezbędne jest przeprowadzenie przetargu na usługi!

Przetarg na zagospodarowanie odpadów

Chcąc przystąpić do przetargu i otrzymać zlecenie przedsiębiorstwo musi spełniać następujące warunki:

- ❖ niezawodny właściciel i personel kierowniczy,
- ❖ jasna struktura organizacyjna i podział odpowiedzialności,
- ❖ wystarczająca wiedza fachowa i doświadczenie personelu,
- ❖ odpowiednie zasoby personalne i techniczne.

Wymagania te spełniać musi w Niemczech każde przedsiębiorstwo działające w gospodarce odpadami i sprawdzane są one co roku przez rzeczoznawcę.

Zbiórka posegregowanych odpadów

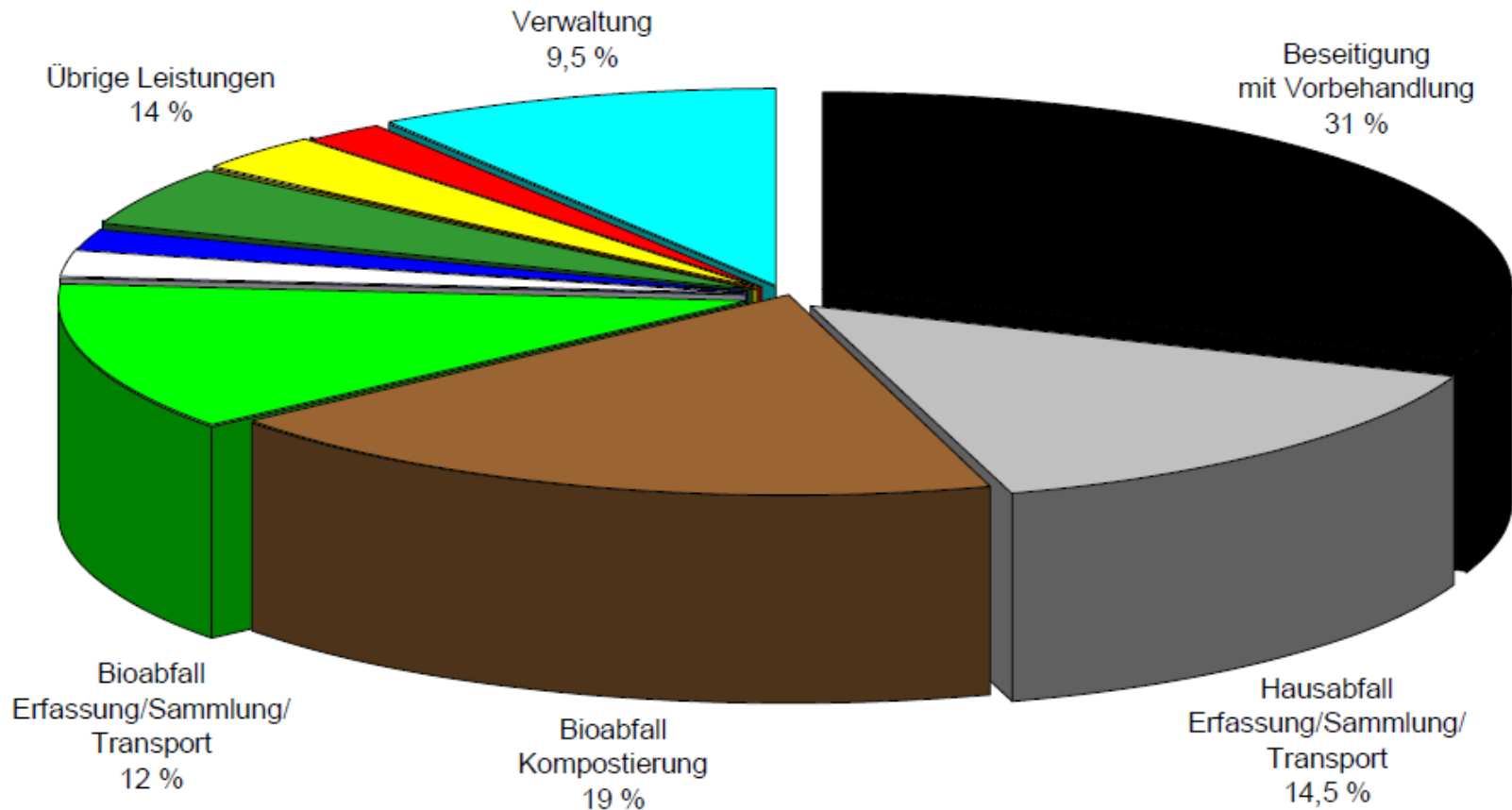
Od 1.01.2015 roku w UE trzeba oddzielnie zbierać makulaturę, odpady metalowe, z tworzyw sztucznych, szklane oraz bioodpady. W tym celu istnieją następujące systemy zbiórki:

1. Pojemniki na makulaturę, bioodpady, tworzywa sztuczne, metale i szkło (system odbioru)
2. Kontenery na makulaturę i szkło (system dowozu)
3. Punkt zbiórki bioodpadów, drewna, metalu, gruzu budowlanego i małych ilości odpadów niebezpiecznych (system dowozu)

Ważna jest akceptacja społeczna

Średni podział kosztów komunalnych zakładów gospodarki odpadami

80 euro na mieszkańca i rok

Opłaty

Usługi podstawowe

- Zagospodarowanie bioodpadów i surowców wtórnych
- Odpady wielkogabarytowe
- Małe ilości odpadów niebezpiecznych
- Przyjmowanie odpadów w punktach odbioru surowców wtórnych
- Administracja, konsultacje, PR

Usługi płatne

- Zagospodarowanie odpadów pozostałych po segregowaniu
- Usługi specjalne

Kryteria ustalania opłat

Opłata podstawowa (niezależna od wykonanej usługi)

+

opłata za usługę w zależności od:

1. częstotliwości odbioru i wielkości pojemników na odpady pozostałe po segregowaniu
2. częstotliwości odbioru i wagi odpadów pozostałych
3. częstotliwości i wagi poszczególnych frakcji np. bioodpadów, makulatury, odpadów pozostałych

Kryteria ustalania opłat uchwalane są w gminach w stosownych dokumentach i mogą być różne dla poszczególnych gmin.

Porównanie wskaźników

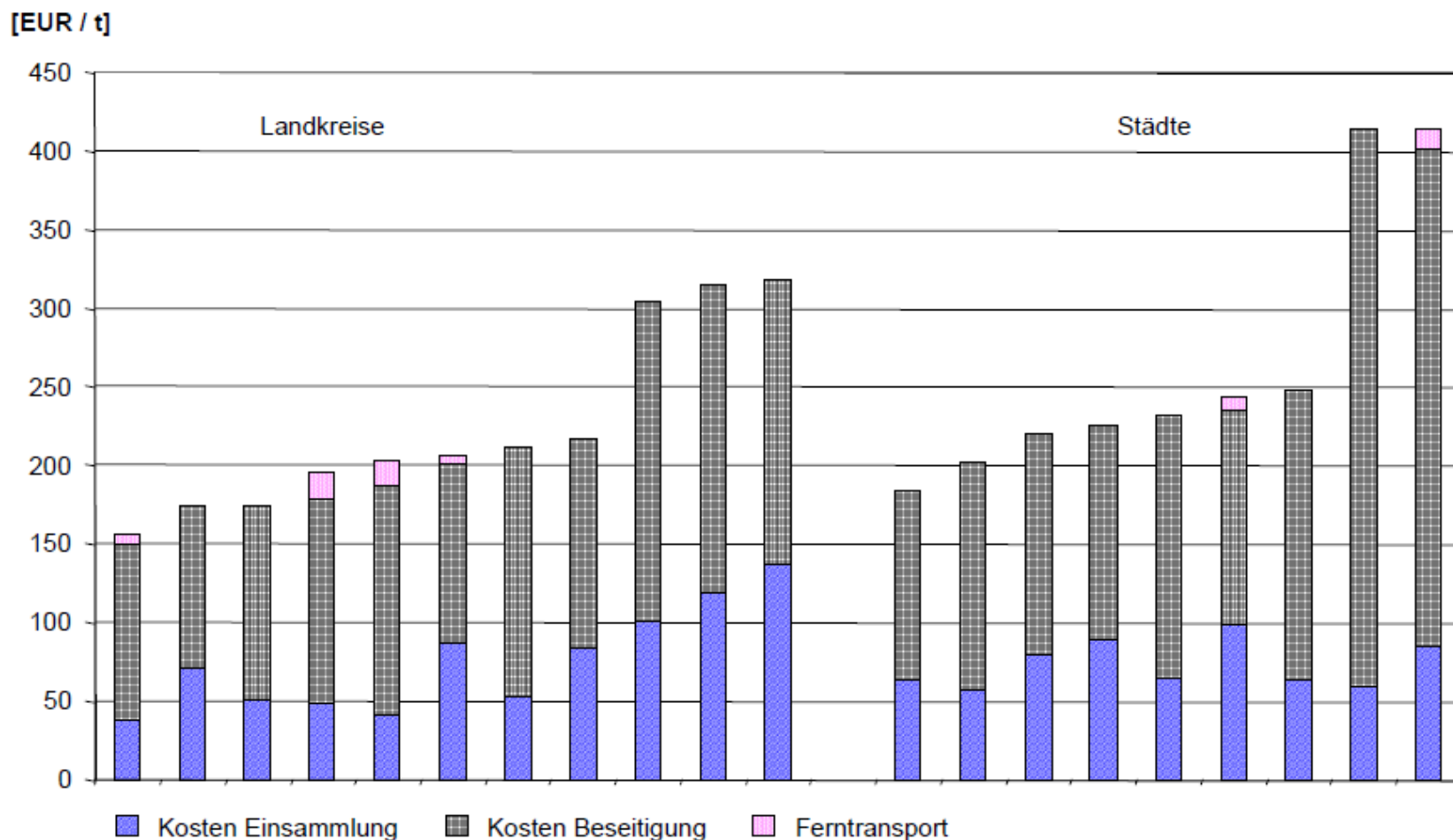
Rentowność komunalnych zakładów zagospodarowania odpadów można sprawdzić, porównując odpowiednie wskaźniki:

- **Administracja:** opłaty, konsultacje
- **Odpady komunalne:** ilość, zbiórka, unieszkodliwienie
- **Odpady wielkogabarytowe:** ilość, sortowanie, odzysk
- **Małe ilości odpadów niebezpiecznych:** zbiórka, unieszkodliwianie

Wielkością odniesienia mogą być odpowiednie koszty, wyrażone w euro/Mg odpadów lub w euro/mieszkańca na rok

Spec. koszty zagospodarowania odpadów komunalnych

150 – 400 EUR/t

Podsumowanie

- ❖ Komunalna gospodarka odpadami jest głównym zadaniem gmin
- ❖ Jej podstawę stanowi koncepcja i plan gospodarki odpadami na poziomie kraju związkowego
- ❖ Zbiórka odpadów segregowanych wymaga elastycznego planowania odpowiednich obiektów oraz przekonywującej pracy PR
- ❖ Rentowność zagospodarowania odpadów można sprawdzić na podstawie specyficznych wskaźników porównujących koszty.